

1. Referentie

Referentie	De Greef, A., Verdonck, D. & Van Gils, J. (2003). <i>De provincie in hurkzit. Naar een provinciaal kindbeleid m.b.t. de vrije tijd in de provincie Vlaams-Brabant</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport, Onderzoekscentrum Kind en Samenleving (Meise).
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

De provincie Vlaams-Brabant wil de uitdaging aangaan om op een meer gestructureerde manier een vrijetijdsbeleid uit te bouwen voor de groep kinderen van 0-12 jaar. In dit licht gaf de provinciale jeugddienst van Vlaams-Brabant de opdracht aan het Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw om een provinciaal kindbeleid mee in de rails te zetten. Vooreerst wordt de onderzoeksopdracht gekaderd binnen een maatschappelijke evolutie. Vervolgens wordt de gebruikte Delphi-onderzoeksmethode en de concrete invulling ervan toegelicht. In een derde deel zal gefocust worden op het uitbouwen van een degelijke visie rond kindbeleid met betrekking tot vrije tijd. Tot slot wordt de rol die de provincie in de alles kan spelen onder de loupe genomen.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Vrije tijd
Trefwoord(en)	Beleid, kinderen, participatie

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Provinciebestuur Vlaams-Brabant
Onderzoeker(s)	De Greef Anne, Verdonck Dries & Van Gils Jan Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw Nieuwelaan 63 1860 Meise Tel: 02/ 272 07 53 Fax: 02/ 269 78 72 info@k-s.be http://www.k-s.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is een wenselijk vrijetijdsbeleid voor kinderen? Welke rol kan de provincie spelen in deze materie?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Interpretatief onderzoek aan de hand van de Delphi-methode waarbij in overleg met alle betrokken actoren uit een bepaald praktijkveld een praktijktheorie of een beleidsmodel wordt ontwikkeld op basis van gezamenlijke en systematische reflectie. Aan de hand van een speelse workshop voor kinderen werden tussentijdse bevindingen getoetst.
Onderzochte groep	Er werden 20 personen geselecteerd die verschillende sectoren vertegenwoordigen, zowel vanuit overheidsdiensten als vanuit de privé-sector, die actief zijn in diensten van

	verschillende schaalgrootte. Ook werd rekening gehouden met de geografische spreiding over de provincie Vlaams-Brabant. Bij de workshop waren 10 kinderen van BKO gemeente Kampenhout.
Bereik	Regionaal (Provincie Vlaams-Brabant)

7. Resultaten

Wenselijk vrijetijdsbeleid	- Men kan zich afvragen of de beschermingsvisie en de participatievisie op kinderen elkaar uitsluiten. De uitdaging bestaat erin de participatie te stimuleren, zonder de verworvenheden van de bescherming verloren te laten gaan: in het belang van kinderen moet er gestreefd worden naar een gelijktijdige realisatie van beide. - De vrije tijd van kinderen zal altijd dansen op het koord tussen educatieve doelstellingen en zelfbeschikking. In het educatieve systeem ligt de klemtoon op de vrije tijd als educatief nuttige tijd. De kinderen vragen evenwel om een andere klemtoon. Dat wijst erop dat het evenwicht teveel naar de educatieve kant neigt en dat een bijsturing naar de zelfbeschikkingskant nodig is. Een dergelijke optie impliceert vanuit beleidskringen dan ook respect voor de overbruggingstijd en de viertijd. Dat betekent dat in deze segmenten niet gewerkt moet worden aan het uitbouwen van een aanbod, maar dat aandacht wordt besteed aan het realiseren van randvoorwaarden om daarmee de kinderen voldoende fysieke en psychische ruimte te geven. - De kerntakendiscussie is nog niet afgerond maar er tekenen zich wel al een aantal provinciale kerntaken af langs de lijnen van een voorzieningenbeleid enerzijds en een horizontaal gelijkekansenbeleid anderzijds. Het voorzieningenbeleid heeft een efficiënte en kwaliteitsvolle organisatie van het aanbod van de dienstverlening naar de burger voor ogen. De volwaardige participatie van alle burgers is de doelstelling van het horizontaal gelijkekansenbeleid. Het vrijetijdsbeleid voor de jeugd dat sterk gelinkt is aan het jeugdwerk, had als voordeel dat het herkenbaar en zichtbaar was. Maar ook andere sectoren die van belang zijn voor de vrije tijd mag men niet uit het oog verliezen. Sectoren als cultuur, sport, kinderopvang, ruimtelijke ordening, onderwijs, preventie en zelfs welzijn hebben een aanbreng t.a.v. de vrije tijd.
Provinciaal kindbeleid	- Het globaal provinciaal kindbeleid moet de kindvriendelijkheid binnen de provincie stimuleren. Een dergelijk globaal kindbeleid vergt een sterke bestuurlijke aanpak. In dit geval zou de Deputatie van de provincie zich moeten laten bijstaan door een administratieve dienst (de kinderdienst) die uitdrukkelijk een coördinerende taak krijgt dwars doorheen andere diensten. De visie achter deze aanpak en de algemene en concrete doelstellingen om die te realiseren wordt uitgeschreven in een beleidstekst, in dit geval een kindercharter. - Een integraal beleid moet mikken op het bieden van passende en voor ieder gelijke kansen m.b.t. vrijetijdsbesteding. Verder geoperationaliseerd houdt dit in dat gestimuleerd wordt dat alle initiatieven die een vrijetijdsaanbod hebben en alle initiatieven die bijdragen tot de realisatie van betere randvoorwaarden meer nadruk leggen op de uitbreiding en de kwaliteit van zelfgestuurde vrije tijd. Bij het concreter invullen van de voor ieder gelijke kansen, is het nodig de specifieke groepen die hierin te kort gedaan worden te benoemen. Voor ons zijn dat de kinderen met een handicap, kinderen van een andere etnische afkomst en kinderen die leven in armoede. Het actieplan, hier uitgewerkt voor de sector jeugdwerk, bestaat uit 3 luiken: <u>1. Het aanbod m.b.t. vrije tijd voor jeugdwerk:</u> Wat betreft het educatieve vrijetijdsaanbod voor kinderen is de toegankelijkheid van dit aanbod voor alle kinderen een belangrijk provinciaal actiepunt. In dit verband kan een onderscheid gemaakt worden tussen fysieke, psychische en beleidstoegankelijkheid. De provincie kan ertoe bijdragen deze discrepanties op te heffen door in te werken op het jeugdwerk en volgende acties te ondernemen: Netwerking, ontwikkelen van nieuwe initiatieven en methodieken en financiële impulsen voor de sector. Met betrekking tot de zelfgestuurde vrije tijd heeft de provincie eveneens een belangrijke rol te vervullen. De provincie moet impulsen geven om het aspect zelfgestuurde vrije tijd meer in de verf te zetten en kan ook een sterke rol spelen op vlak van visieontwikkeling. <u>2. Randvoorwaarden m.b.t. de vrijetijdsbesteding van kinderen en jongeren:</u> Hierbij worden drie belangrijke randvoorwaarden aangestipt: het voorzien van ruimte (ruimtelijke ordening), het kunnen bereiken van voorzieningen (mobiliteit) en het beschikken over de nodige financiële middelen. <u>3. Beleid m.b.t. vrije tijd van kinderen:</u> De participatie van kinderen aan dit beleid impliceert een stuk inspraak van kinderen in het beleid. De provincie kan stimuleren tot het ontwikkelen

	van een creatieve aanpak door gegevensverzameling, planningsdeskundigheid, netwerking en continuering en vernieuwing. - Om het beschreven beleid te realiseren zijn structuren en organen nodig. Een jeugddienst met een cel kindbeleid en een beleidsnota met een duidelijk hoofdstuk kindbeleid kunnen de ophanging bieden voor een kindbeleid. - Het provinciaal kindbeleid moet opgevat worden als een incrementeel of een groeibeleid. Het krijgt pas vorm door er permanent aan te bouwen en door de overtuiging dat een blijvende investering in het kindbeleid loont.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

De provincie Vlaams-Brabant wil de uitdaging aangaan om op een meer gestructureerde manier een vrijetijdsbeleid uit te bouwen voor de groep kinderen van 0-12 jaar. In dit licht gaf de provinciale jeugddienst van Vlaams-Brabant de opdracht aan het Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw om een provinciaal kindbeleid mee in de rails te zetten. Er werd naar een antwoord gezocht op de volgende onderzoeksvragen: Wat is een wenselijk vrijetijdsbeleid voor kinderen? Welke rol kan de provincie spelen in deze materie?

Als antwoord op de eerste onderzoeksvraag werd een visie ontwikkeld die het kindbeleid met betrekking tot vrije tijd kan schragen. In deze visie staan 3 elementen centraal: kindbeeld, visie op vrije tijd en provinciale beleidscontext.

Welke rol kan de provincie nu concreet spelen met betrekking tot een kindbeleid rond vrije tijd? Vooreerst wordt het belang van een globaal provinciaal kindbeleid onderstreept. De provincie moet werk maken van een beleid dat de kindvriendelijkheid binnen alle beleidsdomeinen van de provincie stimuleert. Aangezien de realisatie van een globaal kindbeleid de nodige inspanningen en tijd vraagt, is het aangewezen een tussendoel te formuleren dat op kortere termijn realiseerbaar is. Zo kan eerst werk gemaakt worden van een integraal provinciaal kindbeleid met betrekking tot een welbepaald beleidsdomein.

In dit rapport wordt een integraal kindbeleid met betrekking tot vrije tijd geschetst. Het algemeen luik overschrijdt de indeling in aparte beleidsdomeinen en sectoren, het specifieke erkent de meer eigen inbreng van diverse sectoren of in diverse beleidsdomeinen. Wat het algemene luik betreft, moet men gericht zijn op het bieden van passende en voor iedereen gelijke kansen met betrekking tot vrije tijdsbesteding. In het specifieke luik wordt er gefocust op één specifieke sector, nl. het jeugdwerk. Er worden een aantal mogelijke provinciale acties voorgesteld.

Het is zinvol om het kindbeleid een expliciete, aparte en welomschreven aandacht te geven. Dit kan bijvoorbeeld in eerste instantie door binnen de jeugdraad een werkgroep kindbeleid op te richten. Tot slot wordt er opgemerkt dat een provinciaal kindbeleid opgevat moet worden als een incrementeel beleid of groeibeleid.

www.vlaamsbrabant.be/objects/jeugd/kinderbeleid/EINDRAPPORT%20180603.pdf